
Invuldocument casuïstiek

Dit document helpt je om stapsgewijs aan de slag te gaan met jouw eigen casus. Je doorloopt volgende fasen:

- de situatie in kaart brengen
- de ernst van de situatie inschatten aan de hand van het Sensoa Vlaggensysteem
- reageren op de situatie
- nazorg en herstel organiseren

Fase 1: breng de situatie in kaart

Na een eerste melding van een casus dien je goed in kaart te brengen wat je al weet en wat je kort nog verder wenst te onderzoeken.

Spreken we over een melding, onthulling, vaststelling?

Beschrijf hier de casus.

Aandachtspunt: het kan zijn dat er sprake is van een complexe casus met meerdere incidenten. Probeer de incidenten dan uit elkaar te halen en apart te bekijken en beoordelen. Je kan hier meer over lezen in bijlage 1.

Is er hier sprake van een casus met meerdere deelincidenten?

Ja Nee

Indien ja, beschrijf de verschillende deelincidenten kort. Geef aan met welk deelincident je in dit document verder gaat werken. Voor andere deelincidenten kan je een nieuw invuldocument gebruiken.

Met wie wil je (allemaal) een gesprek voeren om dit incident verder te verduidelijken?	
Wie gaat de gesprekken voeren? Wie gaat met wie praten? Wie moet (eventueel) nog betrokken worden?	
Andere belangrijke zaken?	

Welke vragen wil je stellen? Welke informatie heb je nodig? Formuleer hier de nodige vragen.

Bevraag zeker ook volgende elementen (indien onduidelijk en van toepassing):

- Was er toestemming of akkoord voor het gedrag?
- Was er druk, dwang of chantage?
- Waren de betrokkenen gelijkwaardig? Werd er misbruik gemaakt van macht?
- Waren er belemmerende factoren op het functioneren van de betrokkenen (alcohol, drugs, mentale toestand,...)?
- Was er voldoende privacy? Werd er rekening gehouden met de omgeving?
- Was er impact voor het slachtoffer of diegene die over de grens ging?

Fase 2: schat de situatie in

Overloop de criteria en beoordeel de situatie

	+	+/-	-
Is er toestemming of een akkoord voor het gedrag?			
Is er vrijwilligheid, of is er druk of dwang?			
Is er gelijkwaardigheid tussen de betrokkenen?			
Past het gedrag bij de ontwikkeling en leeftijd indien minderjarigen, is de pleger bij volle besef indien volwassene?			
Is het gedrag passend in de context?			
Is er een impact voor de pleger en/of het slachtoffer?			

Hoe ernstig gaat de situatie over de grens?

Groene vlag: aanvaardbaar gedrag. Alle criteria zijn oké.

Gele vlag: licht grensoverschrijdend gedrag. Eén of meerdere criteria zijn niet oké.

Rode vlag: zwaar grensoverschrijdend gedrag. Meerdere criteria zijn niet oké.

Zwarte vlag: ernstig grensoverschrijdend gedrag. Meerdere criteria zijn niet oké.

Motieven voor verzwaren/verzachten van de inschatting:

- Hoe intiemer het gedrag, hoe ernstiger
- Hoe beter de initiatiefnemer de mogelijk negatieve gevolgen begrijpt, hoe ernstiger
- Hoe meer (potentieel) gevaar of kans op schade er uitgaat van het gedrag of, hoe ernstiger
- Hoe groter het bereik, hoe ernstiger
- Hoe minder steun en opvang er aanwezig is voor de persoon die het gedrag ondergaat, hoe ernstiger

Werd er advies gevraagd aan een externe instantie (vertrouwenspersoon, CLB, externe preventieadviseur, ...)?

Ja:

Nee:

Welk advies kregen jullie?

Fase 3: reageer op de situatie

Ga in gesprek met de directe betrokkenen en bespreek volgende zaken. Noteer telkens kort hoe je dit gaat aanpakken of bespreken:

Welk onderdeel van het gedrag is oké en waarom? Bijvoorbeeld: frustraties, jaloezie, aantrekkingskracht, ...	
Wat is niet oké aan het gedrag en waarom? Bijvoorbeeld: dwingen, machtsverschil, geen privacy.. Begrens het gedrag duidelijk.	
Wat wil je dat de betrokken partijen leren? Denk hierbij aan: -Informatie die onvolledig, foutief of niet geweten is -Welke attitudes aangepakt moeten worden -Welke vaardigheden ontbreken of onvoldoende aanwezig zijn? -Welke extra ondersteuning er nodig is Hoe ga je dat organiseren?	

Welke afspraken wil je maken naar de toekomst?	
--	--

Rapporteer over het incident:

Wie moet op de hoogte gebracht worden van het incident? Bij groene en gele vlag is anderen op de hoogte stellen niet nodig. Tenzij er redenen zijn waarom je dat wel wil doen. Noteer ze dan hieronder

Bij rode meld je best intern en bij een zwarte vlag moet er extern gemeld melding gedaan worden. Tenzij er redenen zijn om dat (nog) niet te doen. Noteer ze in dat geval.

Interne melding binnen de organisatie: bestuur, vertrouwenspersoon, collega's, ...	
Wie moet op de hoogte gebracht worden?	Wie doet de melding?
Hoe organiseer je de interne registratie?	
Externe melding: politie of justitie	
Wie moet op de hoogte gebracht worden?	Wie doet de melding?
Zijn er argumenten voor melding bij politie en justitie? Welke?	

Externen: netwerk van de betrokkenen	
Wie moet op de hoogte gebracht worden?	Wie doet de melding?
Externen: pers	
Welke boodschap wil je geven?	Wie staat de pers te woord?

Fase 4: nazorg en evaluatie

Er moet nagegaan worden of er nood is aan hulpverlening, zowel bij diegene die over de grens ging als het slachtoffer.

Welke hulpverlening is nodig? Welke hulpverlening kan ingeschakeld worden?
Is er verdere opvolging nodig? Wat? Door wie?

Fase 5: beleid en verbeteracties

Welke conclusies trek je uit dit incident?

Wat is goed verlopen en wil je in andere incidenten ook toepassen?

Wat kon beter? Wat kan je als professional hieruit leren?

Wat leert de organisatie uit dit incident en de opvolging ervan?

Voor meer informatie over het uitwerken van een integriteitsbeleid neem een kijkje op www.grenswijs.be

Bijlage 1: complexe casussen

Sommige casussen vallen seksueel grensoverschrijdend gedrag vallen uit elkaar in meerdere deelincidenten. Deze deelincidenten spelen zich doorheen een bepaalde periode af, en gaan vooraf aan de casus waar jij nu melding van krijgt. Het is daarom goed om een tijdslijn te maken van alle zaken die gebeuren, om te bekijken welke incidenten jij als organisatie kan meenemen en waar jij dient op te reageren.

Het is hierbij belangrijk om goed zicht te krijgen op de verschillende deelincidenten, aangezien de rol van elke persoon en kleur vlag voor deze incidenten kan verschillen. Hieronder een voorbeeld:

“Een meisje van 15 jaar stuurde een naaktfoto naar haar (ex)-lief van 16 jaar waar ze duidelijk herkenbaar op staat. Nu ze uit elkaar zijn, stuurt hij deze naaktfoto onder druk van zijn vrienden door naar hen. Zijn vrienden verspreiden deze over de hele school.”

In dit geval zijn er drie deelincidenten te onderscheiden, namelijk:

A: Een meisje van 15 jaar stuurt een naaktfoto naar haar lief. Ze staat er herkenbaar op.
B: Het ex-lief stuurt deze naaktfoto onder druk van zijn vrienden door.
C: Zijn vrienden verspreiden deze foto verder over de hele school

Maak per deelincident een inschatting en geef per deelincident een andere reactie. Je kan in dit geval best het document per deelincident overlopen en invullen.

Wanneer we de criteria zouden bekijken per deelincident, zien we dat er hier andere beoordelingen zouden zijn voor incidenten a, b en c. Bijgevolg zal er dus ook een andere reactie volgen op deelincident A, B en C.